

клечкитѣ е подобно на многобройните теории и разисквания върху християнството. Като слушате, какъ се тълкува християнството, ще кажете, че тѣзи хора сѫ тръгнали вече въ правия пътъ. Опитайте да се докоснете до кесията имъ за благотворителна цель, веднага ще се поколебаятъ. За предпочитане е при разискване на въпросите човѣкъ да економисва клечкитѣ, а да дава щедро стотѣ хиляди лева, отколкото обратното — да изразходва клечкитѣ, а да економисва парите.

„Да се роди човѣкъ изново.“ — Какъ става новораждането? — Като се роди човѣкъ отъ вода и духъ. Раждането е доброволенъ, Божественъ актъ, а добиването, както казватъ българитѣ, насилийски процесъ. Всички хора мислятъ, че сѫ родени, въ сѫщностъ, тѣ сѫ добити. Питайте единого отъ сегашните родени хора, отде е дошълъ, кои сѫ майка му и баща му, кѫде сѫ тѣ днесъ, кѫде е отечеството му, той ще ви каже, че не знае отде е дошълъ и кѫде ще иде. Знае, че родителите му сѫ умрѣли, но кои сѫ тѣ, отде идатъ, сѫщо не знае; кое е истинското му отечество, и това не знае. Какво знание има този човѣкъ? Каква философия има той за живота? Родениятъ отъ Бога знае своя произходъ. Който не знае произхода си, той е добитъ, не е роденъ. Между думитѣ „добиване и убиване“ има нѣщо близко. Сѫщо така и на английски думитѣ „лоеръ“ (законоведецъ) и „лаеръ“ (лъжецъ) сѫ близки по изговаряне, но различни по значение: Като се подхлъзне нѣкога езикътъ, може, вмѣсто законоведецъ да излѣзе лъжецъ и обратно.

Христосъ казва: „Ако се не роди човѣкъ изново, не може да види Царството Божие.“ Превеждаме: За да добиемъ Царството Божие, за да възприемемъ външната свѣтина, която ще внесе въ нашия умъ цвѣтоветѣ и формитѣ на тѣлата, потрѣбни сѫ впечатления, които отпосле ще се обработватъ. Реални нѣща не сѫ видимитѣ, а невидимитѣ, които възприемаме вътрешино. Нѣкой хора, свѣтски и религиозни, иматъ криво скъващане, като мислятъ, че виждатъ нѣщата само външно. Външното виждане наричаме гледане. За да видимъ физически единъ предметъ, съзнанието ни трѣбва да бѫде будно. За да виждаме предмета външно и вътрешино, т. е. и физически, и духовно, нужни сѫ мѫдростъ и любовь. Не можешъ да познаешъ човѣка, докато не го обичашъ;